

ע"פ 10722/08/15 - המערער, עדן אלול נגד המשיבה, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 10722-08-15 אלול נ' מדינת ישראל
לפני כבוד השופטת אסתר הלמן, אב"ד
כבוד השופטת יפעת שיטרית
כבוד השופט סאאב דבור
המערער עדן אלול

נגד
המשיבה מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום בתיק 12554-09-12 (כב' השופטת ר. כהן)

פסק דין השופטת אסתר הלמן, אב"ד

1. המערער, צעיר, יליד 28/11/89, הורשע בבית משפט קמא, על פי הודאתו, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, ונדון לשני חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, ומאסר על תנאי וכן חויב לשלם פיצוי למתלונן בסך של 3,000 ₪.
2. על פי כתב האישום בו הודה, תקף המערער את המתלונן במועדון לילה, ביום 31/12/11, בכך ששבר על ראשו חפץ כלשהו, הכה אותו באמצעות ידיו בכל חלקי גופו וגרם לו חבלות ביד שמאל, בגב התחתון ובפניו.
3. בקשתו של המערער להימנע מלהרשיעו נדחתה על ידי בית המשפט קמא, ועל כך הוא מלין בפנינו, כמו גם על העונשים שהוטלו עליו. במסגרת הערעור מבקש המערער להימנע מהרשעתו, ולחלופין, לאמץ את המלצת שירות המבחן, לבטל את עונש המאסר בפועל ולהסתפק בהטלת צו של"צ.

נימוקי הערעור:

4. לטענת המערער, שגה בית המשפט קמא כאשר הרשיעו, בניגוד להמלצת שירות המבחן. המערער הוא צעיר כבן 26 (היה בן 22 בעת ביצוע העבירה), הוא בן למשפחה נורמטיבית, סיים 12 שנות לימוד ושירות צבאי מלא והוא מתכוון ללמוד הנדסאות בניין או להצטרף לשירות בתי הסוהר. כיום, הוא עוסק בעבודות

עמוד 1

שיפוץ ועבודתו כרוכה בכניסה לבסיסי צה"ל; (המערער מפנה ומסתמך על המכתב נ/1, שהוגש לבית המשפט קמא).

5. העבירה כאן הינה הסתבכותו היחידה של המערער בפלילים, והסיכון להישנות עבירות איננו גבוה נוכח המפורט בתסקיר, ולכן יש להימנע מהרשעה, בכדי שלא לפגוע באפשרות התפתחותו המקצועית של המערער בעתיד.

6. את טיעונו בעל פה מיקד ב"כ המערער בסוגיית אי הרשעה והפנה אותנו לפסיקה, אשר בהסתמך עליה ביקש לקבוע, כי אין צורך להוכיח נזק קונקרטי, אלא די בפגיעה אפשרית בעתידו של הנאשם, בכדי להצדיק הימנעות מהרשעה.

המערער תמך טיעונו גם בהעתק קבלה עבור דמי רישום למכינה במכללת תל-חי (הקבלה מעידה על תשלום סך של 200 ₪ מיום 30/12/15).

נימוקי המשיבה

7. המשיבה מתנגדת לערעור. לעמדתה, אין כל טעות בפסק דינו של בית המשפט קמא.

לעמדת המשיבה אין עניינו של המערער נופל לגדר המקרים החריגים בהם יש להמנע מהרשעה, בהתאם להלכת כתב (ע"פ 2038/96 כתב נ' מדינת ישראל, נב(3) 337 (1997)). ראשית, המערער לא הצביע על נזק קונקרטי שייגרם לו כתוצאה מן ההרשעה. בהקשר זה ציינה, כי הקבלה שצירף המערער מעידה על רישום למכינה שנעשה ימים ספורים לפני הדיון בערעור, ומתייחסת לשנת הלימודים - 2017. המשיבה סבורה גם, כי סוג העבירה בנסיבותיה, איננו מאפשר להימנע מהרשעתו של המערער.

בכל הנוגע להסתמכותו של המערער על האמור בתסקיר שירות המבחן, נטען כי המלצת שירות המבחן שלא להרשיע את המערער איננה חד משמעית.

דין והכרעה:

8. לא שוכנענו כי עניינו של המערער נכנס לגדר המקרים המצדיקים הימנעות מהרשעה.

על פי ההלכה, האינטרס הציבורי מחייב כי מי שנמצא אשם בדיון יורשע בעבירות שיוחסו לו.

זהו הכלל והסמכות הנתונה לבית המשפט להימנע מהרשעה יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. "שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפרה את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון

בפני החוק". (ע"פ 2796/03 ביבס נ' מדינת ישראל (5.7.04)).

השיקולים שבאינטרס הציבורי שמים דגש על חומרת העבירה ונסיבותיה ועל האפקט הציבורי של ההרשעה. "הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ומי שטוען את ההיפך שומה עליו לשכנע את בית המשפט ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיוידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי" (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, (21.8.97), פ"ד נב(3), 337).

כידוע, בעקבות הלכת כתב "הימנעות מהרשעה אפשרית איפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

בית המשפט נדרש לאזן בין השיקולים הכרוכים בשמירה על האינטרס הציבורי, משמע, מיצוי ההליך הפלילי בכדי להשיג הרתעה, אכיפה ושוויוניות, אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם, בכללן, טיב העבירה, חומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה.

9. גם אם נקבל את עמדת המערער, כי סוג העבירה בנסיבותיה, מאפשר בנסיבות מסוימות, להימנע מהרשעה, הרי לא מתקיים לגביו התנאי המחייב הוכחה כי ההרשעה תסב נזק בלתי מידתי, קונקרטי וממשי לסיכוי שיקומו של המערער. (ראה רע"פ 8453/15 פלוני. מדינת ישראל (3.1.2016), רע"פ 8663/15 לוזנאנו. מדינת ישראל (22.12.15)).

הטענה כי די, בפרט בעניינם של צעירים, שטרם השתלבו במעגל העבודה, להצביע על פגיעה אפשרית בעתידם ובאפשרויות התעסוקה שלהם נדחתה על ידי בית המשפט העליון. נפסק כי לא די להצביע על "פגיעה תיאורטית" (רע"פ 5860/15 פלונית. מדינת ישראל (7.9.2015)).

10. במקרה דומה קבע בית המשפט העליון:

"המבקש טוען, כאמור, כי לנוכח היותו "בגיר-צעיר", אין ביכולתו לספק תמונה מדוייקת בדבר הפגיעה העתידית שעשויה להיגרם לו, באם תיוותר הרשעתו בדין על כנה, ועל השלכות פגיעה זו על סיכויי השיקום שלו. לכן, סבור המבקש כי יש להגמיש את דרישת הנזק הקונקרטי שעתיד להיגרם לו מהרשעתו. אין בידי לקבל טענתו זו של המבקש. ראשית לכל, אזכיר את שקבעתי ברע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.4.2014): "גם בנוגע להימנעות מהרשעתו של קטין, יש להראות כי ההרשעה תוביל לפגיעה מהותית וקונקרטית בעתידו או בשיקומו [...] על אחת כמה וכמה, שדרישה זו עומדת בתוקפה כאשר מדובר בבגיר, או ב'בגיר צעיר'" (רע"פ 3989/15 גוזלאן. מדינת ישראל (9.8.15)).

11. פסיקתו של בית המשפט העליון הינה עקבית וברורה, ולפיה, הואיל ומדובר בחריג לכלל המחייב הרשעה, על המבקש להימנע מהרשעה להראות, כי ההרשעה תגרום לו נזק **קונקרטי ובלתי מידתי**, להבדיל מהפגיעה הנגרמת באופן טבעי מעצם ההרשעה, לעתידו של כל אדם שזוהי הרשעתו הראשונה.

הנטל מוטל על המבקש שלא להרשיעו להצביע על פגיעה כזו- והמערער לא עמד בנטל זה.

12. כיום מועסק המערער בחברה המבצעת עבודות ייזום ובנייה. במסמך נ/1 אין כל אינדיקציה לכך שההרשעה תפגע בסיכויי להמשיך לעבוד במקום עבודה זה, מה גם שהמערער עצמו טוען, כי אין בכונתו להמשיך לעבוד שם.

13. אין בידי המערער להראות לנו, כי ההרשעה תפגע בסיכויי ללמוד מקצוע כלשהו, או לעסוק במקצוע זה. טענותיו ללימודים עתידיים הן מעורפלות, ובשלב זה אינן קרובות לביצוע. המערער לא החל עדין בלימודים וכל שיש בידו להראות הוא, כי נרשם למכינה במכללה לשנת הלימודים 2017. מדובר בנסיבה שכלל לא עמדה גם לנגד עיניו של בית המשפט קמא, שכן המערער נרשם למכינה ימים ספורים לפני הדיון בערעורו, אך גם לו הייתה בפני הערכאה הדיונית לא היה בה כדי להטות את הכף לטובת אי הרשעה.

14. בנסיבות אלה, אנו סבורים, כי צדק בית המשפט קמא, כאשר דחה את בקשתו של המערער להימנע מההרשעה. גם עונשו של המערער איננו חמור במידה המצדיקה התערבותה של ערכאת הערעור. המערער ביצע עבירות אלימות, שבר על ראשו של המתלונן חפץ וגרם לו לחבלות, כל זאת בעת בילוי במועדון.

בית המשפט קמא קבע, כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירה, נע בין מאסר קצר בעבודות שירות ל-10 חודשי מאסר בפועל. קביעה זו איננה מחייבת התערבותנו ולא שמענו גם טענה כנגדה.

עונשו של המערער נקבע בתחתית המתחם, בשים לב לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לרבות המפורט בתסקיר שירות המבחן והמלצותיו.

15. כידוע, המלצת שירות המבחן הינן בגדר המלצה בלבד ושיקול הדעת בקביעת העונש ההולם ניתן לבית המשפט, על פי שיקולי הענישה, במתווה תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

אמנם המערער הביע חרטה בפני שירות המבחן, גילה אמפטיה כלפי המתלונן, וטען כי תקף אותו לאחר שחש מאוים על ידו. רק בדיעבד התברר לו כי המתלונן הינו אילם והבין כי טעה, אך לחרטה זו ולהפנמת החומרה של המעשה, ניתן משקל בגזירת הדין ואין הם מצדיקים הקלה נוספת בעונש.

16. אין עילה לסטות בעניינו של המערער מן המתחם ולכן לא הובא נימוק להקל עימו מעבר להקלה לה

זכה בגזר הדין.

17. סוף דבר, אנו דוחים את הערעור על כל היבטיו.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים, בהקדם.

ניתן היום, ט' אדר א' תשע"ו, 18 פברואר 2016, בהעדר הצדדים.

ס' דבור, שופט

י' שיטרית, שופטת

א' הלמן, שופטת,
[אב"ד]